

ΠΟΛ.1067/20.3.2015

**Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9, 67, 69 και 70 του ν.
4172/2013**

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α' - ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Πληροφορίες: Β.Δασουράς-Ι.Φοβάκης-Θ.Σαφαρής
Ταχ. Δ/ση: Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ.: 101 84 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 - 3375314 - 5
ΦΑΞ: 210 - 3375001

ΠΟΛ 1067/2015

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9, 67, 69 και 70 του ν. [4172/2013](#).

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του [άρθρου 67](#) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του [άρθρου 9](#), σχετικά με την υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, την καταβολή του φόρου και την πίστωση φόρου αλλοδαπής, του [άρθρου 69](#) σχετικά με την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα και του [άρθρου 70](#) σχετικά με τη μείωση του ως άνω προκαταβλητέου φόρου και σας παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους:

Άρθρο 9

Πίστωση φόρου αλλοδαπής

1. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 9](#) του ν.[4172/2013](#) καθορίζεται ο τρόπος αποφυγής της διπλής φορολογίας, στην περίπτωση που φορολογικός κάτοικος Ελλάδας αποκτά εισόδημα στην αλλοδαπή. Ειδικότερα, υιοθετείται η διαδικασία της πίστωσης φόρου και ορίζεται ότι ο καταβλητέος φόρος εισοδήματος του φορολογούμενου, όσον αφορά στο εν λόγω εισόδημα, μειώνεται κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για αυτό το εισόδημα. Η καταβολή του ποσού του φόρου στην αλλοδαπή αποδεικνύεται με τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ([άρθρο 16](#) του ν.[4174/2013](#)) και όπως αυτά καθορίζονται στην [ΠΟΛ.1026/22.1.2014](#) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ 170 Β'). Στην περίπτωση που ο φόρος αλλοδαπής έχει καταβληθεί σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ (π.χ. σε δολάρια Η.Π.Α.), για τις ανάγκες της πίστωσης του φόρου αλλοδαπής λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία ευρώ και ξένου νομίσματος, όπως αυτή προκύπτει κατά την

ημερομηνία καταβολής του φόρου στην αλλοδαπή που αναγράφεται στη σχετική βεβαίωση της αρμόδιας φορολογικής αρχής ή Ορκωτού Ελεγκτή. Σε περίπτωση όμως, πληρωμών που καταβάλλονται περιοδικά, η μετατροπή θα πρέπει να γίνει με βάση τη μέση ετήσια ισοτιμία, όπως αυτή καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 2 του άρθρου 9](#) του ως άνω νόμου ορίζεται ότι η μείωση του φόρου εισοδήματος, κατά το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα. Επομένως, εάν ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή είναι υψηλότερος από το φόρο που αναλογεί για το εν λόγω εισόδημα στην Ελλάδα, δεν διενεργείται επιστροφή του επιπλέον φόρου αλλοδαπής στο φορολογούμενο.

3. Επισημαίνεται ότι δεν πραγματοποιείται πίστωση φόρου όταν υφίσταται Σύμβαση Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας του Εισοδήματος (ΣΑΔΦΕ), εφόσον από τις διατάξεις της οικείας ΣΑΔΦΕ προβλέπεται ότι το συγκεκριμένο εισόδημα απαλλάσσεται από το φόρο στην αλλοδαπή και φορολογείται μόνο στην Ελλάδα. Επίσης, στην περίπτωση που στην αλλοδαπή επιβλήθηκε υψηλότερος φορολογικός συντελεστής από αυτόν που ορίζεται από τις διατάξεις της οικείας ΣΑΔΦΕ, θα πιστώνεται μόνο ο φόρος που προκύπτει βάσει του συντελεστή που ορίζεται στη διμερή ΣΑΔΦΕ.

4. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 72](#) του ίδιου ως άνω νόμου τα παραπάνω εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται και δαπάνες που πραγματοποιούνται από την 01/01/2014 και μετά.

Άρθρο 67

Υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και καταβολή του φόρου.

1. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 67](#) του ν.4172/2013 καθορίζεται ποιοι είναι υπόχρεοι σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος, ο τρόπος υποβολής, καθώς και τα εισοδήματα που θα δηλωθούν. Ειδικότερα, ο φορολογούμενος που έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του υποχρεούται να δηλώνει όλα τα εισοδήματά του, πραγματικά ή τεκμαρτά, τα φορολογούμενα με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλιμακίων ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενα. Εξαιρετικά, δεν υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης οι φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και δεν αποκτούν πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα και οι κεκαρμένοι μοναχοί για το καθαρό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται σε αυτούς κατά το χρονικό διάστημα που διατηρούν την ανωτέρω ιδιότητα, εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το ποσό των εννέα χιλιάδων πεντακοσίων (9.500) ευρώ.

Οι φορολογούμενοι οι οποίοι έχουν κάνει έναρξη επιτηδεύματος υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος σε κάθε περίπτωση.

Περαιτέρω, οι κάτοικοι εξωτερικού υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης στην Ελλάδα μόνον όταν αποκτούν πραγματικό εισόδημα, φορολογούμενο με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. βάσει κλίμακας ή αυτοτελώς) ή απαλλασσόμενο, από πηγές Ελλάδας. Αντιθέτως, ένας κάτοικος εξωτερικού που διαθέτει π.χ. δευτερεύουσα κατοικία/επιβατικό αυτοκίνητο στην Ελλάδα ή προβαίνει σε αγορά

ακινήτου/αυτοκινήτου στην Ελλάδα, εφόσον δεν αποκτά πραγματικό εισόδημα στη χώρα μας, δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, όπως αυτό προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων της εν λόγω παραγράφου με τις διατάξεις της περ. η' του [άρθρου 33 του ν.4172/2013](#).

Διευκρινίζεται ότι, με τις κοινοποιούμενες διατάξεις δεν προβλέπεται, πλέον, εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης για τα ενήλικα τέκνα (π.χ. φοιτητές κ.λπ.), ακόμα και εάν αυτά αναγνωρίζονται ως εξαρτώμενα μέλη του φορολογούμενου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος Κώδικα, εφόσον αποκτούν εισόδημα.

2. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 2 του άρθρου 67 του ν.4172/2013](#) ορίζεται ότι στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος δηλώνεται ο παρακρατηθείς ή αποδοθείς, κατά περίπτωση, φόρος για όλα τα αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα.

3. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 3 του άρθρου 67 του ν.4172/2013](#) ορίζεται ότι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος είναι το χρονικό διάστημα μέχρι και την 30ή Απριλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2014 η δήλωση υποβάλλεται κατά το χρονικό διάστημα από την 01 Φεβρουαρίου μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2015, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παρ. 22 του άρθρου 72](#) του παρόντος Κώδικα. Όσον αφορά στις περιπτώσεις θανάτου του φορολογούμενου ή μεταφοράς της κατοικίας του στο εξωτερικό, η δήλωση υποβάλλεται από τους κατά περίπτωση υπόχρεους καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους. Για παράδειγμα, εάν ένας φορολογούμενος απεβίωσε στις 25/6/2014 η οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η οποία θα περιλαμβάνει τα εισοδήματα που απέκτησε από 01/01/2014 έως 25/06/2014, θα μπορεί να υποβληθεί από τους κληρονόμους του μέχρι και τις 31/12/2015. Τέλος, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν τη δήλωση.

4. Με τις διατάξεις της [παραγράφου 4 του άρθρου 67 του ν.4172/2013](#) ορίζεται ότι οι σύζυγοι, κατά τη διάρκεια του γάμου τους, υποβάλλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους, όπου ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου.

Επιπλέον, οι τυχόν ζημίες του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζονται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου. Σε κάθε περίπτωση, υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του.

Επισημαίνεται ότι, οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον α) έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωσή τους κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης ή β) ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση. Επίσης, χωριστή φορολογική δήλωση υποβάλλεται και σε περίπτωση θανάτου του ενός συζύγου για το φορολογικό έτος μέσα στο οποίο επήλθε ο θάνατος.

Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της [παραγράφου 4 του άρθρου 11](#) για τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης είναι ο γονέας που ασκεί τη γονική μέριμνα ή ο σύζυγος που θεωρείται, κατ' αρχήν, υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της [παραγράφου 4 του άρθρου 11](#) για το εισόδημα που αποκτά το ανήλικο τέκνο από εργασιακή σχέση, σύμφωνα με την [παραγραφο 2 του άρθρου 12](#), καθώς και για συντάξεις που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του, το ανήλικο τέκνο υπέχει δική του φορολογική υποχρέωση και ως εκ τούτου υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

5.Με τις διατάξεις της [παραγράφου 5 του άρθρου 67](#) του ν.4172/2013 ορίζεται ότι στις περιπτώσεις πτώχευσης ή σχολάζουσας κληρονομιάς ή επιδικίας ή μεσεγγύησης, κατά περίπτωση, υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης είναι ο σύνδικος πτώχευσης ή ο κηδεμόνας ή ο προσωρινός διαχειριστής ή ο μεσεγγυούχος. Υπόχρεος σε υποβολή δήλωσης για τους ανήλικους ή αυτούς που έχουν υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση, κατά περίπτωση, είναι ο επίτροπος ή ο κηδεμόνας ή ο δικαστικός συμπαράστατης, ενώ σε περίπτωση θανάτου του φορολογούμενου, είναι οι κληρονόμοι του για τα εισοδήματά του μέχρι τη χρονολογία του θανάτου του.

6.Με τις διατάξεις της [παραγράφου 6 του άρθρου 67](#) του ν.4172/2013 ορίζεται ότι ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων υπολογίζεται με βάση την ετήσια φορολογική δήλωση του φορολογούμενου και το ποσό της φορολογικής οφειλής καθορίζεται σύμφωνα με τα [άρθρα 31](#) και [32](#) του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άμεσος και διοικητικός προσδιορισμός φόρου), κατόπιν έκπτωσης του φόρου που παρακρατήθηκε, του φόρου που προκαταβλήθηκε και του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή σύμφωνα με το [άρθρο 9](#).

Σε περίπτωση που το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από τον οφειλόμενο φόρο, η επιπλέον διαφορά επιστρέφεται.

Επίσης, η καταβολή του φόρου γίνεται σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από την προβλεπόμενη προθεσμία υποβολής της δήλωσης και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα αντίστοιχα από την υποβολή της δήλωσης, η οποία δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν του ίδιου φορολογικού έτους. Ειδικά, δεδομένου ότι για το φορολογικό έτος 2014 η προθεσμία υποβολής της δήλωσης είναι η 30/06/2015, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι τις 31/07/2015, η δεύτερη δόση μέχρι τις 30/09/2015 και η τρίτη δόση μέχρι τις 30/11/2015 ανεξαρτήτως της ημερομηνίας υποβολής της δήλωσης.

7.Με τις διατάξεις της [παραγράφου 7 του άρθρου 67](#) του ν.4172/2013 ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ειδικότερα ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής, ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, οι εξαιρετικές περιπτώσεις για τις οποίες επιτρέπεται η μη ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης, καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνυποβάλλονται με αυτήν.

8.Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις της [παραγράφου 1 του άρθρου 72](#) του ίδιου ως άνω νόμου, τα παραπάνω εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται και δαπάνες που πραγματοποιούνται από 01/01/2014 και μετά.

Άρθρο 69

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο βεβαιώνεται η προκαταβολή βάσει της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και βάσει των λοιπών τίτλων βεβαίωσης του φόρου για το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα του διανυόμενου φορολογικού έτους.

Ως προκαταβολή βεβαιώνεται ποσό ίσο με το 55% του φόρου που προκύπτει μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα του διανυόμενου φορολογικού έτους, αφαιρουμένων παρακρατηθέντων και προκαταβληθέντων φόρων. Δηλαδή, αν ο φορολογούμενος αποκτά φορολογητέο εισόδημα πέραν της επιχειρηματικής δραστηριότητας (π.χ. από μισθωτή εργασία και συντάξεις, κεφάλαιο κ.λπ.) οι φόροι των εισοδημάτων αυτών δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της προκαταβολής. Στη βεβαίωση προκαταβολής κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, λαμβάνεται υπόψη και το ποσό του φόρου που προκύπτει λόγω τεκμαρτού προσδιορισμού του εισοδήματος.

Όταν το φυσικό πρόσωπο που δηλώνει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία και συντάξεις, αλλά φορολογείται βάσει αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών ή δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (τεκμαρτό εισόδημα), φορολογείται με την κλίμακα των μισθωτών ([παρ. 1 α άρθρου 34](#)) και δεν υπολογίζεται προκαταβολή.

Στις περιπτώσεις όμως φυσικών προσώπων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα (θετικό ή αρνητικό) αν φορολογηθούν βάσει τεκμαρτού εισοδήματος με τους φορολογικούς συντελεστές του [άρθρου 29](#) (περ.β' και γ' της [παρ.1 του άρθρου 34](#)), επιβάλλεται προκαταβολή για όλο το εισόδημα που φορολογήθηκε με το άρθρο 29. Για την καλύτερη κατανόηση αυτών παραθέτουμε τα παρακάτω παραδείγματα:

i) Έστω, φυσικό πρόσωπο αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις 6.000 ευρώ, από κεφάλαιο (ακίνητη περιουσία) 8.000 ευρώ, αλλά τελικώς φορολογείται με τεκμαρτό εισόδημα 16.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, το εισόδημα από μισθωτή εργασία θα φορολογηθεί με την κλίμακα του [άρθρου 15](#), το εισόδημα από κεφάλαιο με την κλίμακα του [άρθρου 40](#) και η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίου 2.000 ευρώ με την κλίμακα του [άρθρου 29](#), επειδή το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία. Στην περίπτωση αυτή βεβαιώνεται προκαταβολή, για το ποσό των 2.000 ευρώ.

ii) Έστω, φυσικό πρόσωπο αποκτά εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις 9.000 ευρώ, από κεφάλαιο (ακίνητη περιουσία) 1.000 ευρώ, από επιχειρηματική δραστηριότητα 2.000 ευρώ και τελικώς φορολογείται για τεκμαρτό εισόδημα 18.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή το εισόδημα από μισθωτή εργασία φορολογείται με την κλίμακα του [άρθρου 15](#), το εισόδημα από κεφάλαιο με την κλίμακα του [άρθρου 40](#), το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα με την κλίμακα του [άρθρου 29](#) και η διαφορά του τεκμαρτού εισοδήματος 6.000 ευρώ με την κλίμακα του [άρθρου 15](#), καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων προκύπτει από μισθωτή εργασία ή / και συντάξεις ([άρθρο 34 παρ.1 α'](#)). Εν προκειμένω, βεβαιώνεται προκαταβολή μόνο για το ποσό του φόρου που προκύπτει από το πραγματικό εισόδημα της επιχειρηματικής δραστηριότητας, δηλαδή τις 2.000 ευρώ.

iii) Εστω φυσικό πρόσωπο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα 7.000 ευρώ και φορολογείται για τεκμαρτό εισόδημα 11.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή το σύνολο του εισοδήματος (πραγματικό και προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίου), φορολογείται με τις διατάξεις του [άρθρου 29](#) και βεβαιώνεται προκαταβολή με βάση όλο το ποσό του προκύπτοντος φόρου επί του εισοδήματος των 11.000 ευρώ.

Όταν υποβάλλεται δήλωση για πρώτη φορά, το προς βεβαίωση ποσό της προκαταβολής περιορίζεται στο μισό και όταν η προκαταβολή φόρου είναι μέχρι 30 ευρώ δεν βεβαιώνεται. Επίσης, δεν βεβαιώνεται προκαταβολή όταν η δήλωση υποβάλλεται από τους κληρονόμους του θανόντος φορολογούμενου.

Η προκαταβολή που βεβαιώνεται, συμψηφίζεται με φόρο που προκύπτει στο επόμενο φορολογικό έτος, ανεξάρτητα από την κατηγορία του εισοδήματος που προκύπτει ο φόρος αυτός.

Αν ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει φορολογική δήλωση, η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στη βεβαίωση του προκαταβλητέου ποσού φόρου, με βάση την υπάρχουσα εγγραφή για το εγγύτερο, πριν από την παράλειψη υποβολής της δήλωσης φορολογικό έτος, εφόσον διαπιστώνεται ότι ο υπόχρεος εξακολουθεί να αποκτά το εισόδημα.

Επισημαίνεται ότι δεν υπολογίζεται προκαταβολή στην περίπτωση που υποβάλλεται εκπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου μετά την παρέλευση του φορολογικού έτους για το οποίο αυτή βεβαιώνεται. Για παράδειγμα, αν υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2014 (1.1.2014 - 31.12.2014) εκπρόθεσμα μέσα στο φορολογικό έτος 2016 δεν θα υπολογισθεί προκαταβολή φόρου εισοδήματος, γιατί το φορολογικό έτος 2015 έναντι του οποίου θα γινόταν η βεβαίωση της προκαταβολής έχει παρέλθει.

Περαιτέρω, με την [παρ.4](#) του άρθρου αυτού, σε προκαταβολή φόρου 4% ή 10% κατά περίπτωση υπόκεινται μόνο οι αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών επί μελετών για τις οποίες προβλέπεται θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή χορήγηση σχετικής άδειας από την αρμόδια Υπηρεσία.

Ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 4% στο ποσό της συμβατικής αμοιβής των αρχιτεκτόνων και μηχανικών για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν έργα χωροταξικά (χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες), πολεοδομικά (πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες), συγκοινωνιακά (μελέτες συγκοινωνιακών έργων, οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων και κυκλοφοριακές), υδραυλικά (μελέτες εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων και αποχετεύσεων, μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, λιμενικών έργων, γεωργοοικονομικές- γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και αλιευτικές) και τοπογραφικά (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές μελέτες).

Ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 10% επί της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα (κτιριακά, ηλεκτρομηχανολογικά κ.λπ.) και για την επίβλεψη της εκτέλεσης

αυτών, καθώς και των έργων για τα οποία ο προκαταβλητέος φόρος ορίζεται σε 4% και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης κ.λπ. για τα έργα αυτά.

Για τις λοιπές περιπτώσεις που δεν προβλέπεται θεώρηση ή χορήγηση σχετικής άδειας, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού αλλά μόνο οι διατάξεις του [άρθρου 64](#), δηλαδή παρακρατείται φόρος με συντελεστή 20% (σχετ. [ΠΟΛ.1120/25.4.2014](#)).

Με τις περιπτώσεις α', γ' και δ' της [παραγράφου 5](#) του άρθρου αυτού, ορίζεται ο προκαταβλητέος φόρος επί των δικηγορικών αμοιβών (15%), οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος επί των αμοιβών αυτών, η υποχρέωση παρακράτησης και ο υπολογισμός του φόρου κατά την καταβολή μερισμάτων από δικηγορικούς συλλόγους, ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικό λογαριασμό σε δικηγόρους, καθώς και η υποβολή των στοιχείων που αποδεικνύουν το ύψος της δικηγορικής αμοιβής.

Ειδικότερα, υπολογίζεται προκαταβολή φόρου με συντελεστή 15% επί των ακαθάριστων αμοιβών των δικηγόρων, που αναγράφονται επί των γραμματίων προκαταβολής ως ποσά αναφοράς επί των οποίων υπολογίζονται από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους προκαταβολές υπέρ όσων ορίζονται στο [άρθρο 61](#) του ν. [4194/2013](#) (Κώδικας Δικηγόρων) για τις παραστάσεις που πραγματοποιούν ενώπιον των δικαστηρίων και όπως οι αμοιβές αυτές κάθε φορά ισχύουν με βάση τις διατάξεις του παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 166 του ίδιου Κώδικα. Η προκαταβολή αυτή του φόρου υποχρεωτικά υπολογίζεται και αποδίδεται από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους με ευθύνη των προέδρων τους.

Ο προκαταβλητέος φόρος 15% επί των δικηγορικών αμοιβών δεν οφείλεται στις περιπτώσεις που παρακρατείται φόρος 20% σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. δ' της [παρ. 1 του άρθρου 64](#) για κάθε άλλου είδους δικηγορικές αμοιβές (σχετ. [ΠΟΛ.1120/25.4.2014](#)).

Επισημαίνεται ότι, όταν καταβάλλονται αμοιβές σε δικηγόρους, παρακρατείται φόρος με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό της αμοιβής μετά την αφαίρεση της αμοιβής που αναγράφεται επί του γραμματίου προκαταβολής ως ποσό αναφοράς και εφόσον η καταβαλλόμενη επιπλέον του γραμματίου αμοιβή ξεπερνά το ποσό των 300 ευρώ. Για παράδειγμα, το ποσό αναφοράς που αναγράφεται επί του γραμματίου προκαταβολής του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου του δικηγόρου «Χ» για παράστασή του στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο, για υπόθεση της Ο.Ε. «Α», ανέρχεται στο ποσό των 250 ευρώ. Η εταιρεία «Α» για τις υπηρεσίες αυτές καταβάλλει στο δικηγόρο αμοιβή ύψους 700 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, η πιο πάνω εταιρεία κατά το χρόνο καταβολής της αμοιβής θα προβεί σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20% επί του ποσού των 450 ευρώ (700 ευρώ μείον 250 ευρώ).

Δεν υπολογίζεται προκαταβλητέος φόρος επί των ακαθάριστων αμοιβών των δικηγόρων που αναγράφονται επί των γραμματίων προκαταβολής ως ποσά αναφοράς για παραστάσεις που πραγματοποιούν ενώπιον των δικαστηρίων, καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν οι δικηγόροι οι οποίοι συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία. Σε αυτή την περίπτωση, στο οικείο γραμματίο προκαταβολής, εκτός από την ένδειξη «πάγια αντιμισθία», θα αναγράφεται και ο εντολέας του δικηγόρου. Και τούτο

καθόσον ως «εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις» με βάση τις διατάξεις της παρ. ε' της [παρ.2 του άρθρου 12](#) του ν.4172/2013, θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, επί του οποίου ενεργείται παρακράτηση φόρου με βάση τις διατάξεις των [άρθρων 15](#) και [16](#) του νόμου αυτού.

Επίσης, δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος επί των ακαθαρίστων αμοιβών των δικηγόρων, που αναγράφονται επί των γραμματίων προκαταβολής ως ποσά αναφοράς για την παράσταση του δικηγόρου σε κάθε είδους συμβολαιογραφικές πράξεις, διότι στην περίπτωση αυτή η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία μεταξύ δικηγόρου και εντολέα, καθώς και επί των ακαθαρίστων αμοιβών των δικηγόρων από την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου που περαιώνεται με απόφαση Δικαστηρίου καθόσον στην περίπτωση αυτή η αμοιβή του δικηγόρου επιδικάζεται από το δικαστήριο με την ίδια απόφαση, με την οποία επιδικάζεται και η αποζημίωση του δικαιούχου. Το ίδιο ισχύει και για τις αμοιβές του δικηγόρου ως συνδίκου στις διαδικασίες πτώχευσης.

Περαιτέρω, υπολογίζεται προκαταβλητέος φόρος στις περιπτώσεις που οι δικηγορικές αμοιβές ή το ύψος αυτών συναρτάται άμεσα από το αποτέλεσμα των δικηγορικών υπηρεσιών ή της δίκης, κατόπιν έγγραφης συμφωνίας, όπως π.χ. των εργατικών, αυτοκινητικών, κ.λπ. υποθέσεων όπου ο δικηγόρος αμείβεται με εργολαβικό συμβόλαιο, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί τα στοιχεία της έγγραφης συμφωνίας που αποδεικνύουν το ύψος της αμοιβής κ.λπ. όπως τα στοιχεία αυτά θα καθοριστούν με την έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια για τη φορολογία του εισοδήματος του δικηγόρου.

Με την περ. ε' και την [παρ. 6](#) του άρθρου αυτού ορίζεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο ο τρόπος υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φόρου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. (Σχετική η [ΠΟΛ.1031/24.1.2014](#) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε.)

Άρθρο 70

Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του προκαταβλητέου φόρου που βεβαιώθηκε με την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος του [άρθρου 67](#) για τις περιπτώσεις που προκύψει μείωση του εισοδήματος άνω του 25%. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου του φορολογικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά μόνο τα ποσά του φόρου που αντιστοιχούν σε μη ληξιπρόθεσμες δόσεις. Ορίζονται επίσης ενδεικτικά τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η μείωση του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα. Για τα στοιχεία που προσκομίζονται, το βάρος της απόδειξης φέρει ο φορολογούμενος και υπόκεινται στον έλεγχο της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής. Αίτηση για μείωση της προκαταβολής φόρου υποβάλλεται και όταν ο φορολογούμενος απεβίωσε τη σχετική δε αίτηση πρέπει να υποβάλλουν οι κληρονόμοι του θανόντος στη Δ.Ο.Υ. μέσα στην ίδια προθεσμία του φορολογικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση. Η φορολογική

διοίκηση υποχρεούται να απαντήσει εντός τριών (3) μηνών στην αίτηση μείωσης προκαταβολής φόρου.

Σε περίπτωση θετικής απάντησης προβαίνει στην έκπτωση ανάλογου με την μείωση των εισοδημάτων φόρου από τις επόμενες δόσεις ενώ προβαίνει σε οριστική εκκαθάριση της δήλωσης.

Αν η παραπάνω προθεσμία περάσει άπρακτη, ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλει τις από τη λήξη της προθεσμίας και μετά, απαιτητές δόσεις του φόρου μειωμένες κατά το ποσοστό της μείωσης των εισοδημάτων του. Ωστόσο, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τυχόν επιπλέον οφειλόμενο φόρο που θα προκύψει κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάρισή της.

Όταν υποβάλλεται τροποποιητική δήλωση και μειώνεται ο φόρος, μειώνεται και η προκαταβολή φόρου. Ωστόσο, όταν γίνεται νέα εκκαθάριση του φόρου μετά το τέλος του φορολογικού έτους για το οποίο αυτή βεβαιώνεται, μειώνεται ο φόρος σε σχέση με την αρχική εκκαθάριση και η προκαταβολή φόρου παραμένει η ίδια που είχε βεβαιωθεί με την εκκαθάριση της αρχικής δήλωσης.

Ακριβές Αντίγραφο
Η προϊστ. Της Γραμματείας

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΑΒΒΑΪΔΟΥ

<http://www.taxheaven.gr>